

vises iøvrigt til bemærkningerne nedenfor vedr. det amerikanske senats godkendelse af traktaten.

Det fastslås i protokollen, at lovgivningen her i landet om udlændinges pligt til at søge arbejdstilladelse opretholdes, og når artikel VII omtaler en ret for parternes statsborgere og selskaber til i deres foretagender at beskæftige tekniske sagkyndige og overordnede funktionærer uden hensyn til disses nationalitet, er det underforstået, at de pågældende skal have opnået opholds- og arbejdstilladelse på normal vis for at kunne påtage sig beskæftigelsen.

I forbindelse med omtalen af bestemmelserne i artikel VII vil det være naturligt at nævne, at det i artikel XXI 4. og 5. stk. udtales, at traktaten ikke giver parternes statsborgere nogen ret til at deltage i politisk aktivitet, og at de af parternes statsborgere, som måtte have fået adgang til den anden parts områder med et begrænset formål for øje, ikke har ret til der at tage lønnet beskæftigelse i strid med udtrykkelig fastsatte begrænsninger, der i henhold til lovgivningen er stillet som vilkår for indrejsetilladelsen.

Artikel VIII omhandler retten til at stifte og drive selskaber. Parternes statsborgere har adgang hertil med henblik på at udøve de arter af virksomheder, som står dem åben ved artikel VII. Det udtales i fortolkningsreferatet, at bestemmelserne i dansk ret, hvorefter der stilles særlige krav med hensyn til bopæl og statsborgerforhold for selskabers stiftere, bestyrelsesmedlemmer og direktører, opretholdes¹⁾. Ligeledes opretholdes det i aktieselskabslovens § 74 indeholdte forbud mod, at udenlandske selskaber driver detailhandel her i landet.

Ved *artikel IX* ydes nationalbehandling med hensyn til retten til at erhverve løsøre, medens der med hensyn til retten til at erhverve fast ejendom på anden måde end ved arv kun ydes mestbegunstigelsesbehandling. Erhvervelse af fast ejendom ved arv underkastes nationalbehandling ud fra ønsket om at undgå de vanskeligheder, der ellers ville opstå med hensyn til her i landet bosatte personers adgang til at tage arv i visse amerikanske enkeltstater, hvis lovgivning kræver formel reciprocitet på det heromhandlede område. Traktatens bestemmelser er ikke i modstrid med lov nr. 344 af 23. december 1959 om erhvervelse af fast ejendom, som bygger på et bopælskriterium, og som iøvrigt ikke knytter betingelser til erhvervelse af fast ejendom ved arv.

Bestemmelsen i artikel IX 2. stk., hvorefter parterne har ret til at begrænse eller forbyde udlændinge at øje interesser i foretagender, der udøver særlige arter af virksomhed, tager i første række sigte på virksomheder, der fremstiller eller anvender spaltelige stoffer.

Artikel X indeholder bestemmelser om national- og mestbegunstigelsesbehandling med hensyn til opnåelse og bevarelse af patentrettigheder, retten til firma, varemærker m. v.

Ved *artikel XI* tilstås national- og mestbegunstigelsesbehandling med hensyn til betaling af skatter og afgifter. Parterne forbeholder sig ret til at indrømme tredie lands statsborgere særlige rettigheder, enten ved dobbeltbeskatningsaftaler eller fordi det drejer sig om statsborgere fra tilgrænsende lande. Artiklen skal ifølge fortolkningsreferatet forstås i overensstemmelse med bestemmelserne i den af parterne under 6. maj 1948 undertegnede overenskomst til undgåelse af dobbeltbeskatning og til forhindring af beskatningsunddragelse, for så vidt angår indkomstskat²⁾.

I henhold til *artikel XII* ydes national- og mestbegunstigelsesbehandling med hensyn til adgangen for parternes statsborgere og selskaber til at foretage betalinger og overføre værdipapirer til udlandet. På dette område gælder som bekendt for tiden forskellige restriktioner. Ifølge artiklen skal de kontraherende parter kunne opretholde sådanne valutarestriktioner. Adgangen til at anvende valutarestriktioner er iøvrigt internationalt reguleret ved den af Danmark under 25. marts 1946 ratificerede Overenskomst om Den Internationale Valutafond³⁾, og artikel XII's bestemmelser er formuleret i overensstemmelse med bestemmelserne i denne overenskomst.

I *artikel XIII* gives tilsagn om mestbegunstigelsesbehandling i toldmæssig og anden henseende af handelsrejsende og deres prøver.

Ved *artikel XIV* tilstås der mestbegunstigelsesbehandling i alle forhold vedrørende told og afgifter og med hensyn til andre bestemmelser og formaliteter, der gælder for ind- og udførsel af varer. Artiklen er affattet i overensstemmelse med ganske tilsvarende bestemmelser i den af Danmark under 28. april 1950 tiltrådte Almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel⁴⁾, som Amerikas Forenede Stater også har tilsluttet sig. Artikel XIV, sidste stk. hjemler nogle i internationale traktater almindeligt anerkendte undtagelser fra mestbegun-

1) Således lov nr. 123 af 15. april 1930 om aktieselskaber §§ 4 og 49.

2) Lovtidende 1949 afd. C. nr. 1 (s. 1).

3) Lovtidende 1946 afd. C. nr. 5 (s. 31).

4) Lovtidende 1950 afd. C. nr. 48 (s. 433).